

MAGYAR KURIR

Indult Bétsból, Kedden Julius' 2-dik napján, 1816-dik esztendőben.

B é t s.

Császár ő Felsége tegnap Jul. 1-ső napján Schönbrunbol Badenbe vette útját, szokott feredés végett, 's hihetőkép-
pen ott fogja az egész hónapot eltölteni.

A' Jun. 1-ső napján költ Felséges Pá-
tensekben meeghatározott *Bankó-Obligá-
tzióra való utasításoknak 's az Obligátziók-
nak Formái is*, az Alsó Austriai Cs. Kir.
Kormányzék által Juniusnak 27-dik nap-
ján kiadattván, itt alább az A. és B. be-
tük alatt találatnak.

A. Egy Obligátzióra utasítóczédulá-
nak Formája.

Nr.

OBLIGATIONS-ANWEISUNG.

Nr.   Oestr. Nat. Zettel-Bank.

Anweisung.

Überbringer dieses hat gemäß der
in die österreichische National-Zettel-
bank gemachten Einlage den Betrag
von * Gulden in einer Staats-Obli-
gation, welche von
anzufangen, mit Eins vom Hun-
dert in Silbermünze nach dem Con-
ventionsfusse verzinst wird, zu erhalten.
Wien, den ten 181

Das ist: ** fl.

Für die Casse der Einlagen
der österr. National-Zettel-Bank.

Jegyzés. A' (*) jegynél a' pénzsumma
kii-va, a' (**) jegynél pedig számokkal ta-
lálatik.

B. Egy Obligátzióinak Formája.

Nr.

           * fl.

Obligation.

Über ** Gulden, welche in die österrei-
sche National-Zettelbank in Einlösung und Anticipa-
tions-Scheinen eingelegt wurde, und wofür die Ver-
zinsung mit Eins vom Hundert in Silbermünze, nach
dem Conventions-Münzfusse, an den Überbringer
der zu dieser Urkunde gehörigen Interesse-Coupons
von der Universal-Staatsschuldencasse geleistet wird.

Die österreichische National-Zettelbank ist nach
ihren Statuten verbunden, das Erträgnis des ihr an-
gewiesenen Tilgungsfonds zur börsemässigen Einlö-
sung der Obligationen über diese Staatschuld zu
verwenden.

Gegenwärtige Obligation ist in dem Credits- und
Liquidationsbuche der k. k. Universal-Staatsschulden-
casse gehörig vorgemerkt worden.

Wien, am 1. Juli 1816.

Für die k. k. Universal-
Staatsschuldencasse.

Jegyzés. A' (*) jegynél a' pénzsum-
ma számokkal, a' (**) jegynél, kiirva ta-
lálatik.

(A' Bankónotának festett mustrája vagy
formája annak szükséges leírásával egye-
temben, különös Circularéban adattatott-
ki).

H i r d e t é s.

Hogy az ezen esztendőben Jul. 1-ső
napján elkezdődő papirospenznek bévalta-
tásában mindenek a' lehető sietséggel ki-
elég'ttethessenek, oly intézet tétetett, hogy
az olyan betétel, melly a' 21,000 forint-

summát meghaladja, két különös kasszasztaloknál vétetessék - bé. —

Azok a' papirospénzbirtokosok, a' kik papirospénzben igen nagy summákat akarnak bétenni, meghivattatnak, hogy az elváltatásra határozott summákat, a' magok petsétjek által bézaratott pakétkban vigyék - bé. Ezen pakétkon egy irásnak kell lenni, melly az azokban találtató summát, a' *Váltó és Anticipáziós Czedulák*nak számát és nemit 's végre a' tulajdonosnak nevét és lakhelyét kifejezze. A' papirospénzel egygyütt, egy egynegyedrészpapiroson való *Quietantziát* is kell beadni, a' melynek szórólszóra való foglalatja e' legyen: —

Q u i t t u n g.

Ueber Päckle, worin, der Aufschrift zufolge, ein Betrag von in Einlösungs- und Anticipations-Scheinen und zwar:

Stücke zu Gulden in Einl. Sch.

" " " " "

" " " " "

Summe in Einl. Sch.

Dann

Stücke zu Gulden in Ant. Sch.

" " " " "

" " " " "

zusammen

enthalten seyn sollen, und welche von dem Hrn. zur Verwechslung gegen Banknoten und Obligations-Anweisungen, nach dem im Patente vom 1. Jun. 1816 ausgesprochenen Verhältnisse, an die National-Bank übergeben worden sind.

Erre a' Quietantziára az azt általvevő Kassatartó egy számot teszen, 's arra a' maga nevét is reá irván, vissza adja azt a' Bévívőnek. —

A' beadott pakétk illendő gondossággal, 's a' tulajdonosnak kívánságára az ő maga vagy az ő biztosa' jelenlétében megnyittatnak, az azokban találtató papirospénz megszámláltatik, az azokért eső Bankónoták és Obligatzióra való Utasítások meg

készítettnek, 's az a' nap, mellyen a' Bankónoták 's az Obligatzióra való Utasítások, a' kiadatott Quietantziáknak visszaadattások mellett felvétettethetnek, a' Részesnek legrövidebb úton tudtára adattatik.

Béts, Jun. 29-dik napján, 1816.

Gróf Nemes Ádám

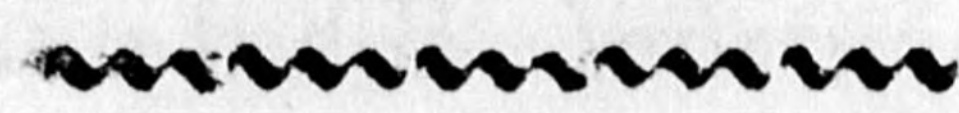
Az Austr. Nemz. Cs. K. Bankónak ideig való Kormányozója.

Hippenmeyer Konrad

Ideigvaló Bankóigazgató.

Berger Thaddé

Ideigvaló Bankóigazgató.

Olasz Ország.

Bolognában az oda való Tsillagvizsgáló Professor nagyon rossz újságot hirtelt - el. Azt jövendőlte, hogy néhány napok múlva el fog veszni a' világ, minthogy, mint az ő titkos számlálása mutatja, a' napban valamelly nagy változás fog történni, melly által olyan nagy éges támad, a' mely meg fogja emészteni a' világot. Mind ezeket a' napnak tányérán mostan látszó puntumok jelentik előrevalóképpen az említett Professor úrnak, a' kit azonközben a' Romai Oszáglószék, nem mint Tsillagvizsgáló tudóst, hanem mint *ipostort*, nyakon fogott és bézaratott, hogy adjon számot böltselkedéséről.

Frantzia Ország.

A' *Straszburgi* Püspök ilyen vallástélt irt az *Alsatziai* Papok' eleibe azon esküvésnek megtagadására, mellyet ők az ügy nevezett Polgári Constitútzióra nézve letettek volt: — “

„Egy az Ur, egy a' Hit, egy a' Kereszttség, *Ephes.* 4. 5. A' Szent Háromságnak, Atyának, Fiunak, és Szent Léleknek nevében, Amen! — Én, N. N. szívem szerént és közönségesen vallást teszek a' felől, hogy én a' mi Szent Anyánknak a' Catholica, Apostoli, és Romai Anyaszentegyháznak hitében és egygyességében kívánok élni halni. Megesmerem és vallom, hogy csak egyedül ez az az igaz Anyaszentegyház,

mellyet a' Kristus fundált, mellyet a' Szent Lélek igazgat, 's a' mellyen kívül semmi idvesség nintsen; Vallom, hogy ez az Anyaszentegyház soha nem hibázhat, és hogy ez valamint a' maga közönséges gyűléseiben, úgy szintén akkor is, mikor öszszegyűlekezve nintsen, a' maga, hitet és erköltsöt illető végzéseiben, tsalhatatlan és hibázhatatlan. Vallom, hogy ez, a' maga tanításában, administrátziójában, 's közönséges Egyházi fenytéktartásában, semmi Világi Hatalomtól nem függ. Vallom, hogy a' *Romai Pápa*, mint Szent Péter' Successora, ezen Anyaszentegyháznak a' feje, a' Jésus Kristusnak Helytartója, a' Pásztoroknak 's Nyájaknak Pásztorja, a' ki nem tsak Elsőséggel, Tiszteltbéli Elsőbbséggel, hanem valóságos Fő, és Itéletbéli Hatalommal is bír az egész Anyaszentegyházban. Vallom, hogy a' Püspökök oly a' tulajdonsággal, és Hatalommal birnak, mellyek a' másod rangú Papoknak nem adatattak. Vallom, hogy a' Papi Felszentelés 's a' *Canonicus* Küldetetés között belső minémüségbéli különbség van, és hogy ott, a' hova Papi Törvénytiszteltetés kívántatik, oda az első nem elég, hanem a' másik is megkívántatik (*Trid. Sess. 23. Can. 7*). —

„Mint hogy pedig a' Papságnak 1791-béli úgynevezett Polgári Constitútziója ezekkel a' principiumokkal és hitágazataival ellenkezik, erre nézve én a' Papságnak ezen Polgári Constitútzióját vissza vetem és megátkozom, mint azt az Anyaszentegyház' látható Feje VI-dik Pius 's az igaz jussal bíró 's velle egygyesült Püspökök, már az 1791-dik és 1792-dik esztendőkbén, hibásnak, hitszakadásnak, és eretnekségnek lenni vallották, vissza vetették, és kárhoztatták. Ehez képpent ellenemondok ezen esküvésnek és mindennek, a' mit ezzel az Anyaszentegyház által kárhoztatott Constitútzióval megegyezőleg szollottam, tanítottam, és tselekedtem, 's esküvéssel erősítem a' mindenható isten előtt, hogy én a'

Romai Catholica Anyaszentegyház' végzéseinek és határozásainak magamat tökéletesen és minden feltétel nélkül alája adom, meggyőzöttetve lévén a' felől, Logy a' ki azzal egygyütt öszsze nem gyülekezik, elszéleztetik, és hogy a' ki azzal a' közép pontal nem tart, mellyet az isten rendelt, az a' mennyeknek országából kizárattatva van. Ez az én közönséges vallástételem, ezek az én valóságos és ennekutánna megváltozhatatlan gondolkodásaim; ezekben élni, 's azon botránkozást, a' mellyet eltévedésem által okozhattam, ily módon megjobbítani, magamban eltökéllettem. Esdekelve kérem a' könyörületességnek atyát, hogy nékem az én tévelygéseimért bocsásson-meg; kérem a' mi Szent Anyánkat az Anyaszentegyházat, hogy a' maga kebeléből való kirekesztődésnek büntetése alól, a' melybe estem, oldozzon-fel. De Consilio et cum approbatione R. R. D. D. Vicariorum Generalium Capitularium Dioecesis Argentinensis.“

A' Királyi Hertzeg *Berry*' házassági pompáit, a' mellyek elébb *Fontainebleau*'s azután *Páris* városaikban véghez mentek, e képpent summázhatjuk öszsze: —

A' *Fontainebleau* erdőben két sátor volt felállittatva, azért, hogy ha a' Völegény' vagy Menyaszszony' kísérei nem egyzersmind találnának oda megérkezni, az, a' melyik elébb megérkezik, a' másikat ezen sátorokban várja-el. Ezek egy szabad mezőben voltak felállittatva és a' Királyi testörző seregektől körülvétetve. Az öszszetalálkozás azonközben Jun. 15-dikén minden várakozás nélkül ment véghez, mint-hogy a' Király' hintója éppen abban a' szempillantásban érkezett-meg ezen szabad mezőre, melyben a' Menyaszszonyé. A' Király egész familiájával egygyütt ült egy hintóban. Legelőbb a' Menyaszszony szállott-ki hintójából, 's a' Királynak eleibe

ment, a' ki őtet két ízben megölelte. Egy fertály óra telt ezen első köszönetekben, mellyek ezen erdőben a' pázsiton mentek véghez; melly után a' dobosok a' dobot megperditvén, a' Király a' Menyaszszonynak a' jobb karját, a' Vőlegény pedig a' bal karát oda nyujtván, a' hintókhoz mentek, 's a' sokaságnak éljen a' Király! éljenek a' Bourbonok! kiáltásaközben, hintókba ültek. —

A' következett napon (16-dikban) fényes pompával tartatott a' Párisba való bemenetel. A' Király mellett ült a' hintóban Angouleme Hertzegné, szembe veliek a' Vőlegény és a' Menyaszszony. A' hintó mellett lovagoltak, egy felől Monsieur a' Király' ötse, más felől ennek fia Hertzeg Angouleme. A' Királyi familiának a' sorompónál való fogadtatása fényes volt, 's az utzákon a' Thuilléria felé való végigmenetele meg nem szünő éljen kiáltások között történt. Hasonló fényes pompával mentek véghez 17-dikben a' Párisi fő templomban a' menyegzőszen foglalatosságok is. —

Ezen napon estve közönségesen való asztalt adott a' Király, melynek végződése után ki ment az utzákra a' világosításnak meg szemlélésére. A' házas pár ezen éjjel a' Thuillériában hált. — Jun. 18-dikán, mint a' Watterloói ütközetnek napján nem tartattak semmi innepi pompázások, hanem csak szerentsekivánások, 's diplomatikai Udvarlások a' Királynál. Délután St. Cloudba ment vatsorálni az udvar, a' honnét estvéli 10 órakor szövétnekek' világánál jött-bé Párisba; 19-dikben fényes Udvari bál, 30-dikban nagy katonamustra tartatott. —

A' 17-ikben véghez ment fényes pompák' alkalmatosságával néhány esőtsepek hullván, így kiáltott fel egy Islets nevű Udvariember: *Örvendjetek; ezek a' Bonapartisták' könytsepeik!*

Nagy Britannia.

Az itt következő tudósítás, mint igen fontos és hivatalszerént való jelentés, igen

eleven mozgást okozott Londonban a' kereskedők között. Ezt Petersburgból írta az ott lévő Ánglus Konzúl Bayley, az Orosz birodalommal kereskedést folytató Ánglus társaság' Kormányozójához Thorntonhoz: — “

„St. Petersburg, April. 28-dikán (Máj. 10-dikén) 1816. Szerentsem vala April. 21-dikén, postán, az urhoz írni, és két nappal az után egy Kurir által az Orosz birodalombéli új Tarifát is megküldeni. Most bankodással jelentem az urnak, hogy itt a' Vámtisztségeknek megparantsolták, hogy azon rendelkezéseket szorosán megtartsák és megtartassák, mellyek a' Nagy Britannia és Orosz birodalom között uralkodott boldogtalan egyenetlenkedésnek idejétől (az 1808-dik esztendőől) fogva fennállottak, 's igen kevés változással mind ez ideig lábon állottak. En minden alkalmatossággal 's minden lehető módon iparkodni fogok azon, hogy ezen rendelkezések megmásoltatását, vagy legalább elhalasztatását megnyerhessem, mellyek a' Nagy Britanniai szabad kereskedésnek ily ártalmasok, 's hízlekdek azzal magamnak, hogy az én iparkodásomnak, a' mi itt lévő Követünk Lord Cathcart' segedelmével, kívánt fogamatja fog lenni. Azonközben tsakugyan nagyon jóvaslom, hogy kereskedőink ezeket az Orosz birodalomban fennálló rendelkezéseket pontosan megtartsák, 's gyözettesenek-meghaladék nélkül a' felől, hogy nékiek magokat ezen rendelkezésekhez szabni felettebb szükséges legyen. —“

„D a y l e y.

A' Londoni újságlevelekről ilyen megjegyzést olvasunk más levelekben: —“

„Az Ánglus levelek, úgy mond, vakmerő szemérmatlenséggel folytatják azoknak a' politikai mesedolgoknak kihirlelését, mellyeket ugyan a' közönségnek nagyobb része tréfának tart, de a' mellyek más felől tsakugyan még is sok olyan könnyenbivőkre is találhatnak, a' kik azoknak hitelt

adnak. Így mesélik egyebek között: hogy Frantzia Minister Lainé azon iparkodna, hogy Monsieurnek a' Király' testvérének a' nemzeti seregekhez való befolyását gyengébbé tegye, 's magát ezen Princzel ellenkezésben lenni mutatja; hogy Clarke és Decaze Ministerek között igen rossz egygyesség uralkodjék; hogy Marschal Davoust engedelmet nyert volna a' Párisba való visszatérésre; hogy Angouleme Hertzegné azt akarja mutatni, hogy ő minden katonamustrán megjelenik; hogy Eugeniuss Princz (a' Bavariai Király' veje) reá vette ezen Királyt, hogy seregeit tartsa meg a' hadi lábón; hogy Talleyrand Hertzeget, mikor Valencayból, a' maga jószágából, Párisba visszaérkezett, a' Király hidegen fogadta; hogy mindenek úgmútatják, hogy Prussianak, célzásai vagynak Hannoverára, 's a' t.

Nottingham városában ismét 19 szövőházakat vagy fabrikákat rontottak össze a' békételenkedő munkások.

A' Szeretseneknek Barbados szigetén való összeesküvése, mint az ő megvizsgálásoknak folyamatjából kijött, igen messze célzott. Frunklinnak hívták az összeesküvés' fejét, a' kit már megölték. Ő, a' sziget' Királyává akart lenni, ha a' planum végre hajtódhatott volna. Már titokban minden készülétek meg voltak az ő megkoronáztatásához tétetve. A' támadás' főbb zászlóján találtató jelekelég nyilvánosságosan mutatják, hogy mint járt a' bűnösök' esze. Ez a' zászló három mezőkre van felosztatva: az egygyiken egy magas fára felkötve lévő fejér ember; a' másikon egy fejér asszony egy Szeretsenek lábai előtt esdekelve 's kezeit felemelve;

a' harmadikon pedig egy megkoronáztatott Szeretsen egy fejér asszony mellett mint Királyné mellett a' thrónuson ülve, vannak leábrázoltatva. A' Kár és veszedelem, melyet ez a' támadás okozott, nagyobb volt, mint eleinten iratott; hatvanhét tüzökortermesztő jószágok tétettek semmivé; az elesett Szeretsenek' számát 2000-re taszik. De szerentse, hogy a' további plánumjok, melyet vendégeskedés közben fetsegett-ki egygyik, kitudódott, mivelhogy nyolc nap alatt az egész szigeten mind ki akarták oltani a' fejér lakosokat.

Az Északi Amerikai Szabad Státusokból Londonba érkezett legújabb levelekből úgy látszott, hogy ott az Országlószék hadi készüléteket tétetett arra az esetre, hogy ha talám tsakugyan el kellene kezdődni a' Spanyol országgal való háborúnak. Az Amerikai újságokban hosszasan elő hordatnak azok az inségek és kegyetlenségek, melyeket a' Karthagénai 's egyéb Amerikai Spanyol kikötőhelyekben szenvedni kénytelenítették a' Szabad Amerikai lakosok, a' melly történetekre nézve egy expeditziót és egy Ministert már el is küldött az Országlószék, hogy kérjen elégtételt.

Mint a' Spanyol Amerikai revolúciónak historiájából nevezetességeket, úgy említi az Anglus újságírók, hogy Limát az Admirális Brown' vezérlése alatt (a' ki e'szerént nem esett fogságra) oly hajós sereg szállotta meg, a' melynek Buenos Ayresi zászlói vannak, és hogy az ugyan ezen zászlókkal evező hajók, melyek a' Déli tengeren a' Spanyol kereskedő hajóknak már sok kárt tettek, az Európai tengereken is mutatni kezdték már magukat.

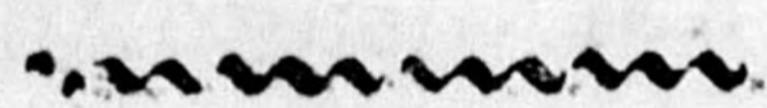
A' marhahúsnak fontja Bétsben meghagyatott a' folyó Juliusra 35 krajtzáron.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesten Junius' 26-dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Tegnap inneplette a' Pesti Universitás, mint az Orzágnak Fő iskolája, azon kellemetes emlékezetű napot, mellyen 1780-dikban *Maria Theresia* a' Haza közepén ugyan ezen fő iskolát felállította, 's egyszersmind az egész Országban a' tanításnak olly rendet szabott, hogy attól fogva nem tsak a' deák nyelvet, hanem a' mellett egyéb tudományokat is tanul az Ifjnság. A' Nemzeti Culturának ezen innepét egy nagy Misse, azután az Universitás palotájában tartott Oratio jelesítette, mellyet az idei Rektor *T. T. Láng János Fortunat Ur* tartott számos Halgatók előtt.

Erdélyből Junius' 1-ső napján. — Négy Vármegyék vannak Erdélyben, mellyek a' bővebb és jobb borokat termik, ugy mint: Fejér, melly ebben a' tekintetben leg elsőnek tartathatik, Küküllő, Hunyad, és Torda Vármegyék. — A' többi Vármegyékben is vagynak Szőlőhegyek több 's kevesebb számmal; de azok alábbvaló bort adnak, keveset is teremnek, és a' munkát sem fizetik meg (???). Mindezek három esztendőnk alatt sinlének egymás után, és ha 1813-ban és 1815-ben adtak is lehető termést, de az igen savanyu, és majdihatatlan volt. Az 1814-dik Esztendőben pedig nem vala, úgy szólván semmi bor, még az áldott Szilágyban is, melly a' bornak, és gyümölcsnek igaz hazája; azért a' pinzék egész Országunkban üressék. El megyen tiz fogadó mellett is az utazó, míg egy pohár bort kap; most már kezdenek Szőlőhegyeink egy kevésbé mosolygani, és jó reménységet nyujtani. Ha valamely ártalmas idő az idén is megfosztana bennünket a' szőlőgerezdektől: tsak a' Patikában keresnénk bort, mint orvosságot,

Lotteriai Sorsvonások.

Tegnap ezek a' számok nyertek: — 14039 nyerte a' *Turnitzi* üvegfabrikát — 17,120 nyerte a' *Welsche-Hof* nevű majort (Bétstől nem messze). Az 5249 szám nyert 15000 — a' 15026 nyert 10,000 — a' 41662 nyert 5000 — a' 21583 nyert 3000 — a' 20450 nyert 2000 — 's a' 39365, a' 32779, és a' 49550 nyertek ezer ezer forintokat.

Hir-adás.

Ö Császári Királyi Felsége kegyelmesen megengedni méltóztatott, hogy T. N. Bihar vármegyében (a' nagy országos, posta, és kereskedő úthban fekvő) *Fekete-Tó* nevű helység, nem tsak hogy Mezővárossá legyen, hanem abban ennekutánna esztendőnként négy országos vásárok (sokadalnak), 's minden héten Tsötörtök napon rendes héti vásárok legyenek. Az országos vásárok ezeken a' napokon fognak esni, u. m: —

1). Januariusban Sz. Pál fordulásának napja — 2), Aprilisben Sz. Vintze napja — 3), Juliusban Apostolok' oszlása napja — 4), Oktoberben Sz. Gál napja után, mindenkor az ezeket követő Hétfű napon, oly feltétel alatt mindazonáltal, hogy akkor, midőn a' nevezett innepnapok Hétfűre esnek, a' vásárok az ezt követő napokon, és az innepnapokon soha ne, tartassanak.

Je l e n t é s.

Udvari Agens Tekintetes *Rosemán József* úr eszébe vévén, hogy szállásának a' minap történt megváltoztatása miatt némely zavarodások történtek légyen, hogy ezután is e'félék ne történnyenek, azoknak tudósittatása 's útasittatása végett, kik az ő szolgálatjával vagy már eddig is éltek vagy pedig ennekutánna élni kívánnak, ezennel lelenteti általunk, hogy az ő mostani szállása az *Altenfleischmarkt* nevű utzában, a' 748 szám alatt lévő házban van.